

Zavod Republike Slovenije
za zaposlovanje

NAPOVEDNIK ZAPOSLOVANJA 2024/I

KAJ DELODAJALCI NAPOVEDUJEJO ZA SLOVENSKI TRG DELA ZA DRUGO POLOVICO LETA 2024?

Zavod RS za zaposlovanje, maj 2024

Poročilo je nastalo v okviru projekta Platforma trga dela, ki ga sofinancirata Republika Slovenija in Evropska unija iz Evropskega socialnega sklada, na podlagi Operativnega programa za izvajanje evropske kohezijske politike 2021-2027.

Ključni poudarki iz rezultatov Napovednika zaposlovanja 2024/I

- Obeti delodajalcev so pozitivni, delodajalci napovedujejo 2,3-odstotno rast števila zaposlenih in predvidevajo približno 35,6 tisoč zaposlitev.
- Najbolj pozitivne napovedi glede gibanja zaposlovanja so v gradbeništvu, gostinstvu, v drugih raznovrstnih poslovnih dejavnosti ter v strokovnih, znanstvenih ter tehničnih dejavnostih.
- V prihodnjega pol leta bodo najpogosteje iskani delavci za preprosta dela v predelovalnih dejavnostih, varilci, vozniki težkih tovornjakov in vlačilcev, čistilci, strežniki in gospodinjski pomočniki v uradih, hotelih in drugih ustanovah, prodajalci ter elektroinštalaterji.
- S pomanjkanjem ustreznih kandidatov za zaposlitev se je v preteklih šestih mesecih soočala polovica vprašanih delodajalcev (50,3 %). Velika podjetja so se s pomanjkanjem ustreznih kandidatov soočala najpogosteje, to je v več kot 80 % primerov. Podatki kažejo, da strukturna neskladja na trgu dela ostajajo.
- Med poklici, pri katerih imajo delodajalci najpogosteje težave pri iskanju ustreznih delavcev, so varilci, vozniki težkih tovornjakov in vlačilcev, delavci za preprosta dela v predelovalnih dejavnostih, vozniki avtobusov, elektroinštalaterji, čistilci, strežniki in gospodinjski pomočniki v uradih, hotelih in drugih ustanovah ter natakariji.
- Težave pri iskanju kandidatov po mnenju delodajalcev v največji meri izhajajo iz problematike pomanjkanja kadra na trgu dela. Več kot dve tretjini delodajalcev svoje težave z iskanjem kadra utemeljuje z izrazitim pomanjkanjem (iskanega) kadra na trgu dela.
- 50,9 % delodajalcev v prihodnje pričakuje težave z iskanjem kadra. Najvišji delež delodajalcev je značilen za dejavnosti zdravstva in socialnega varstva ter gostinstva. V teh dveh dejavnostih več kot 60 % delodajalcev predvideva, da bodo v prihodnosti imeli težave z iskanjem kadra.

Nekaj podatkov o izvedbi statističnega raziskovanja Napovednik zaposlovanja

Zavod RS za zaposlovanje med delodajalci z 10 ali več zaposlenimi dvakrat letno izvaja raziskavo Napovednik zaposlovanja, katere namen je vpogled v kratkoročne načrte zaposlovanja ali zmanjšanja števila zaposlenih ter morebitne trenutne in predvidene prihodnje težave pri kadrovanju.

V nadaljevanju so najprej na kratko predstavljeni ključni poudarki rezultatov letošnje spomladanske ankete Napovednik zaposlovanja, ki smo jo izvedli v aprilu in maju, čemur sledi opis metodologije raziskovanja in podrobnejši prikaz rezultatov.

V letošnjem aprilu in maju smo na Zavodu RS za zaposlovanje izvedli fazo zbiranja podatkov na reprezentativnem vzorcu delodajalcev, ki zaposlujejo 10 ali več delavcev. V anketiranje je bilo zajetih 5.554 podjetij in organizacij, vprašalnik pa je izpolnilo 3.057 vabljenih delodajalcev. Vprašalnik je izpolnilo tudi 91 delodajalcev, ki niso bili v vzorcu in so zaposlovali 10 ali več delavcev. Skupaj je v raziskavo tako vključenih 3.148 delodajalcev, ki so zaposlovali 344.000 zaposlenih, pridobljeni podatki teh sodelujočih pa so metodološko uteženi, kar pomeni, da ustrezno predstavljajo populacijo, to je delodajalce, ki zaposlujejo 10 ali več delavcev. Pri prikazu po dejavnosti ne prikazujemo A, B in D, ker je odgovorilo manj kot 20 delodajalcev, njihovi odgovori pa se upoštevajo v skupnih rezultatih.

Kakšne so makroekonomske napovedi za leti 2024 in 2025?

Gospodarska rast se bo letos okrepila (2,4 %), vendar nekoliko manj, kot se je predvidevalo v jesenski napovedi. UMAR v Pomladanski napovedi za leto 2025 predvideva 2,5-odstotno rast BDP ter 2,6 % leta 2026. Višji rasti tujega povpraševanja bo sledila tudi višja rast izvoza in povezanih dejavnosti, pričakuje se predvsem povečan izvoz visoko tehnološko zahtevnih dejavnosti (farmacija, proizvodnja IKT opreme), okrepljen pa se bo tudi njihov prispevek k rasti dodane vrednosti v predelovalnih dejavnostih. (UMAR, 2024)

Trg dela

Rast zaposlenosti in upadanje brezposelnosti se bosta do konca leta 2024 umirila in tudi v prihodnjih letih bo vidnejšo rast zaposlovanja omejevalo pomanjkanje delovne sile, povezano z demografskimi gibanji. Na veliko pomanjkanje kadra vplivajo ciklični in strukturni dejavniki, med katere spada zlasti staranje prebivalstva in s tem prehajanje večjega števila zaposlenih s trga dela kot jih vstopa na trg dela. Dolgoročni trend upadanja je značilen tudi za obseg števila delovnih ur na zaposlenega, ki se je v obdobju 2000 – 2022 zmanjšal za okoli 6 %. Kratkoročno nanj vplivata gospodarski cikel in število

delovnih dni v letu, dolgoročni trend pa je posledica sprememb v sektorski strukturi gospodarstva k manj delovno intenzivnim dejavnostim, preferenc med delovnim in prostim časom, novih oblik dela ipd. Demografske projekcije kažejo na nadaljevanje neugodnih trendov v prihodnjih desetletjih, pri čemer bi zgolj visok neto selitveni prirast lahko vidneje omilil, ne pa tudi ustavil, zmanjševanje števila prebivalcev, starih 20–64 let. (UMAR, 2024)

Ob koncu aprila je bilo registriranih 45.219 brezposelnih, kar je 3,5 % manj kot marca in 7,0 % manj kot v lanskem aprilu. V povprečju je bilo v prvih štirih mesecih prijavljenih 48.356 brezposelnih, kar je 6,9 % manj kot v enakem obdobju lani. (ZRSZ, 2024b)

Na ravni Slovenije se je število delovno aktivnih v marcu 2024 glede na februar 2024 zvišalo za 0,3 %, na 944.300 oseb. V primerjavi s marcem 2023 je bilo delovno aktivnih več za 1,4 %, število zaposlenih se je dvignilo za 1,2 %, število samozaposlenih pa za 2,6 %. Število delovno aktivnih se je na mesečni ravni najbolj povečalo v gradbeništvu, najbolj znižalo pa v poslovanju z nepremičninami. (SURS, 2024a)

V Sloveniji je bilo v prvem četrtletju skupno razpisanih 20.500 prostih delovnih mest, kar je za 1,7 % manj kot četrtletje prej. To je že četrto zaporedno zmanjšanje števila prostih delovnih mest. povpraševanje po novih delavcih je sicer na ravni Slovenije ostalo veliko, a je bilo število prostih delovnih mest na najnižji ravni v zadnjih treh letih. V primerjavi s prvim četrtletjem v letu 2023 medletna primerjave izkazuje manjše povpraševanje po novi delovni sili, saj je bilo prostih delovnih mest letos za 15,2 % manj kot v enakem obdobju lani. Medletna rast je bila najizrazitejša v dejavnosti prometa in skladiščenja (253 prostih delovnih mest več), sledilo je zdravstvo z 220 prostimi delovnimi mesti več. (SURS, 2024b).

Podobno o nižanju števila objavljenih prostih delovnih mest govorijo tudi podatki ZRSZ. V prvih štirih mesecih letošnjega leta so delodajalci sporočili ZRSZ 54.130 prostih delovnih mest, kar je 5,8 % manj kot v enakem obdobju lani. (ZRSZ, 2024b)

Kakšne so napovedi delodajalcev za drugo polovico leta 2024?

Tržna pričakovanja

Več kot polovica anketiranih delodajalcev (58,9 %) v prihodnjega pol leta ne pričakuje sprememb v povpraševanju po njihovih izdelkih ali storitvah. Delež podjetij, ki menijo, da se bo gospodarska aktivnost krepila, znaša 25,3 %, dobra desetina delodajalcev (10,2 %) pa pričakuje poslabšanje. 5,6 % sodelujočih ni napovedalo gibanja povpraševanja po svojih izdelkih oz. storitvah.

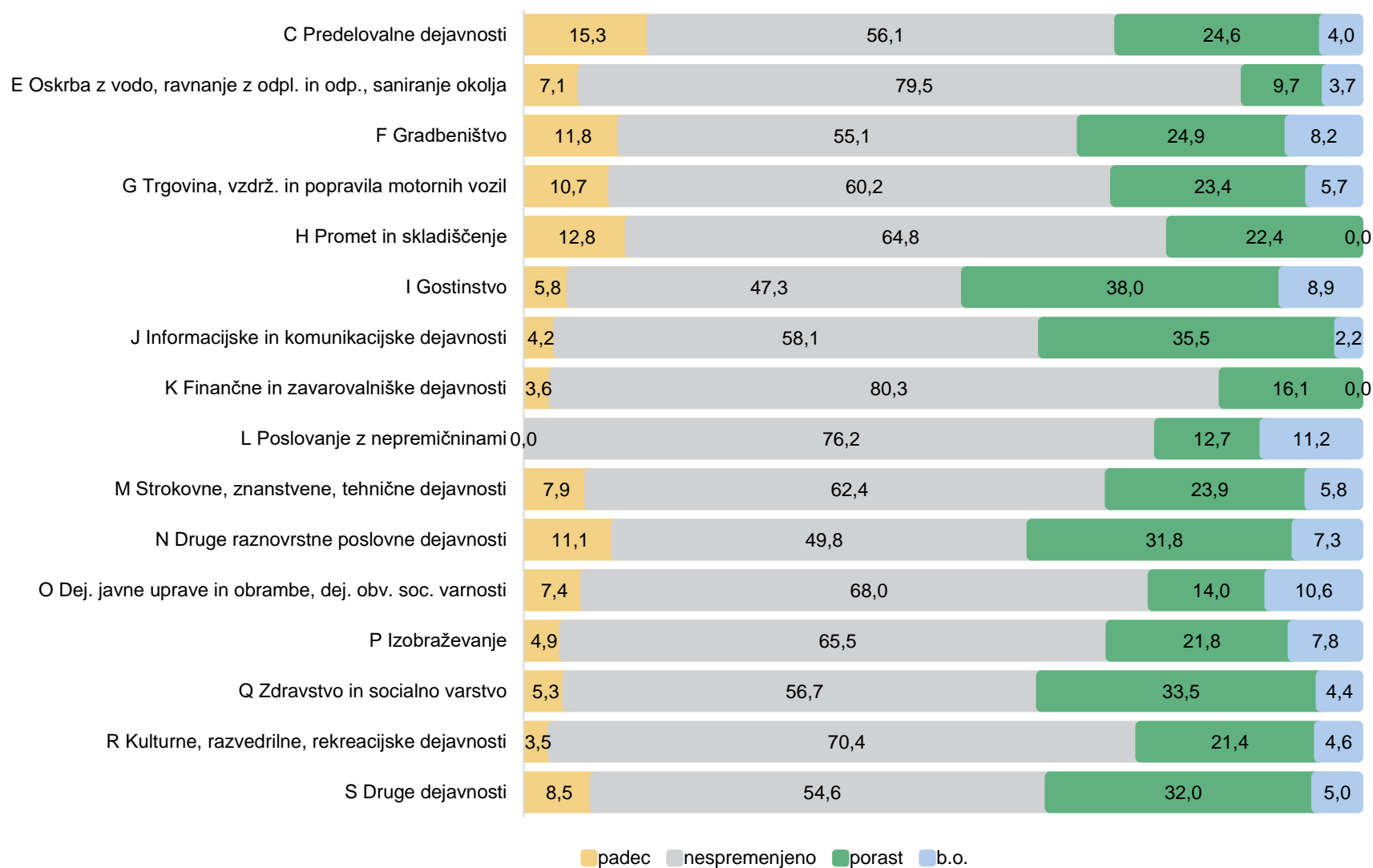
Po dejavnostih so najbolj optimistični delodajalci iz panoge gostinstva (38,0 % delodajalcev pričakuje porast povpraševanja po njihovih izdelkih oz. storitvah), sledijo delodajalci iz informacijskih in

komunikacijskih dejavnosti (35,5 %), zdravstva in socialnega varstva (33,5 %) ter delodajalci iz drugih dejavnosti (32,0 %).

Obratno, največji delež delodajalcev, ki pričakuje upad povpraševanja po izdelkih ali storitvah, izhaja iz predelovalnih dejavnosti (15,3 %), sledijo jim delodajalci iz prometa in skladiščenja (12,8 %) ter s področja gradbeništva (11,8 %).

Glede na velikost podjetij ali organizacij so pri napovedovanju rasti povpraševanja po izdelkih oz. storitvah najbolj optimistični veliki delodajalci (250 zaposlenih ali več), kjer porast napoveduje slaba tretjina (30,5 %) delodajalcev, sledijo jim srednje veliki delodajalci (50 do 249 zaposlenih), ki rast povpraševanja po svojih izdelkih ali storitvah napovedujejo v 25,4 % primerov, medtem ko je optimističnih 25,1 % malih delodajalcev (10 do 49 zaposlenih).

Napoved gibanja povpraševanja po izdelkih oz. storitvah po dejavnostih SKD v %

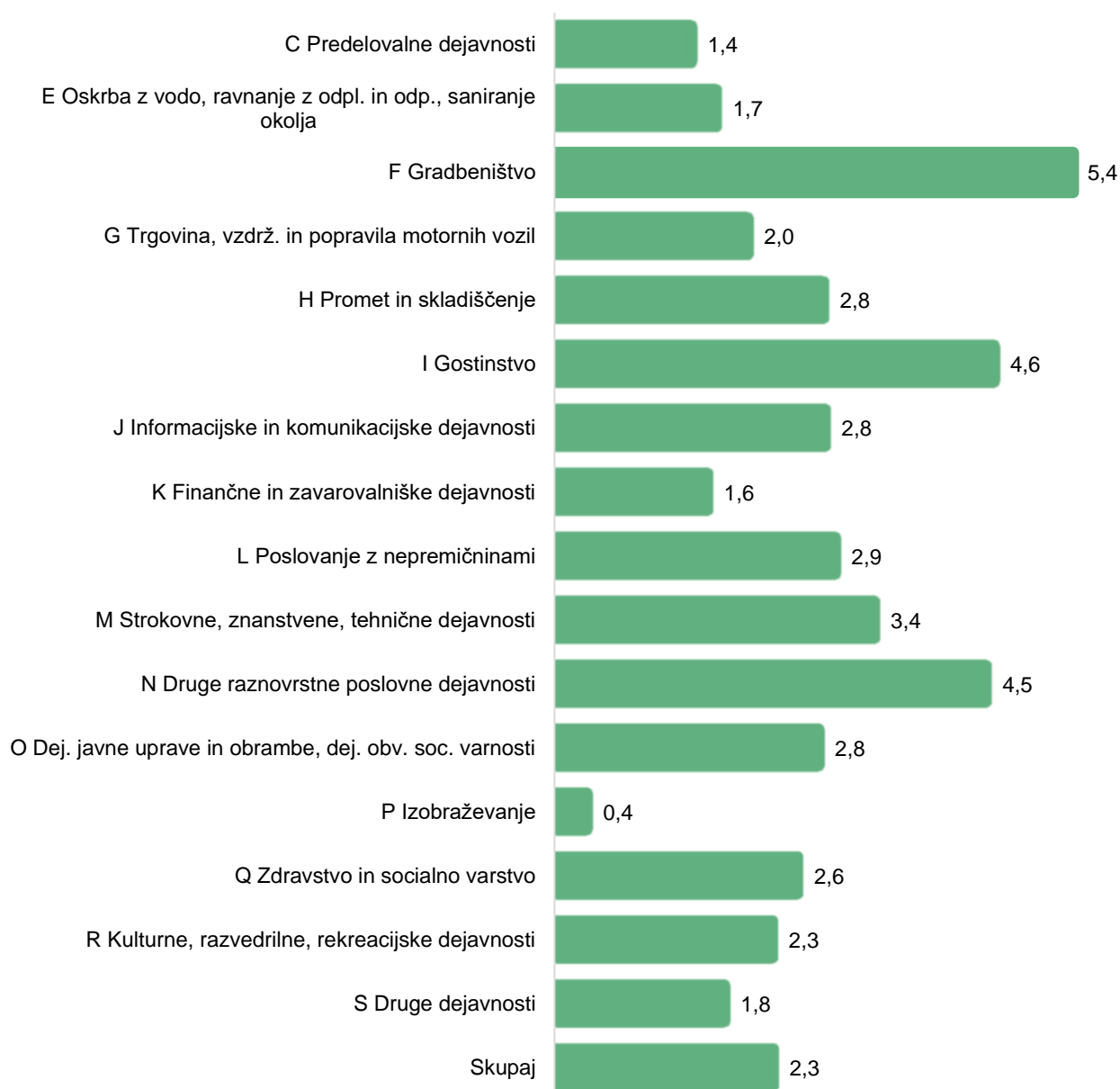

Vir: ZRSZ, Napovednik zaposlovanja 2024/I

Zaposlenost

Za prihodnjega pol leta delodajalci napovedujejo 2,3-odstotno rast zaposlenosti. V času anketiranja so delodajalci zaposlovali približno 692.570 delavcev, za prihodnjih 6 mesecev pa predvidevajo, da bo njihovo število naraslo na 708.520 zaposlenih. **Anketirani delodajalci načrtujejo, da se bo v roku 6 mesecev zaposlenost povečala za približno 15.947 novih delavcev**, večinoma zaradi nadomeščanja, nekaj pa tudi zaradi večjih potreb. Najbolj spodbudne so napovedi za **gradbeništvo** (5,4 %), **gostinstvo** (4,6 %), **ter za druge raznovrstne poslovne dejavnosti** (4,5-odstotna rast).

Napovedana rast oz. zmanjšanje števila zaposlenih po dejavnostih SKD v %

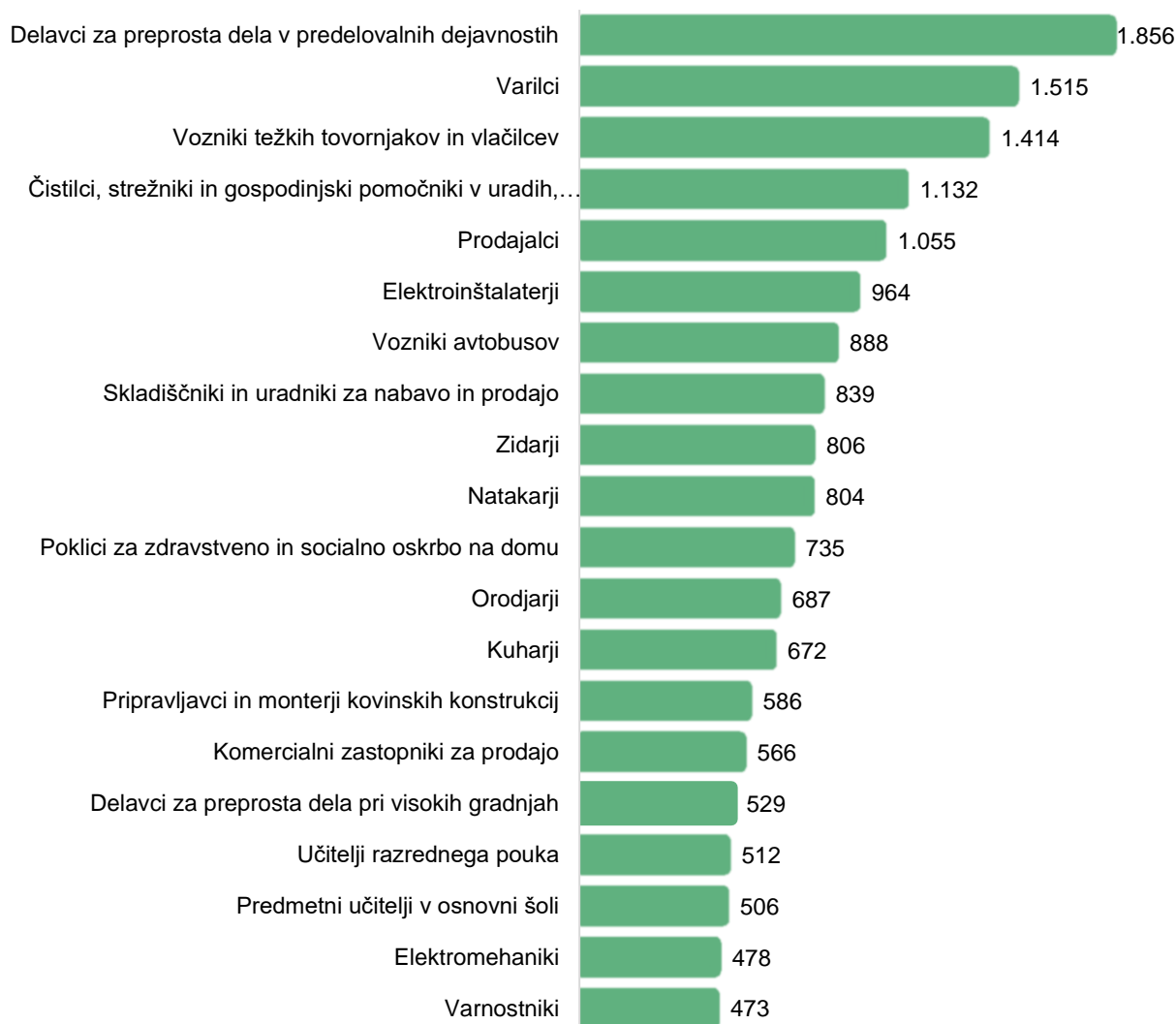
Vir: ZRSZ, Napovednik zaposlovanja 2024/I

Načrtovane zaposlitve

Glede na odgovore delodajalcev lahko predvidevamo, da bodo v prihodnjih 6 mesecih skupaj iskali 35.613 delavcev. Načrti se nanašajo na iskanje delavcev zaradi nadomeščanj (upokojitve, porodniški dopusti in dopusti za nego in varstvo otrok ipd.), začasnih zaposlitev (fluktuacija, sezonske zaposlitve, iztek starih pogodb, poznejše vnovične zaposlitve), določen delež pa tudi za nova delovna mesta. Delodajalci bodo najpogosteje iskali delavce za preprosta dela v predelovalnih dejavnostih, varilce, voznike težkih tovornjakov in vlačilcev, čistilce, strežnike in gospodinjske pomočnike v uradih, hotelih in drugih ustanovah, prodajalce, elektroinštalaterje, voznike avtobusov, skladiščnike in uradnike za nabavo in prodajo ter zidarje.

Pri tem je potrebno poudariti, da so to načrti delodajalcev. Glede na to, da imajo že sedaj težave s pridobivanjem ustreznih kandidatov, se postavlja vprašanje, v kolikšni meri bodo napovedana delovna mesta zapolnjena.

Poklici, za katere bodo delodajalci najpogosteje iskali delavce, prvih 20 po pogostosti

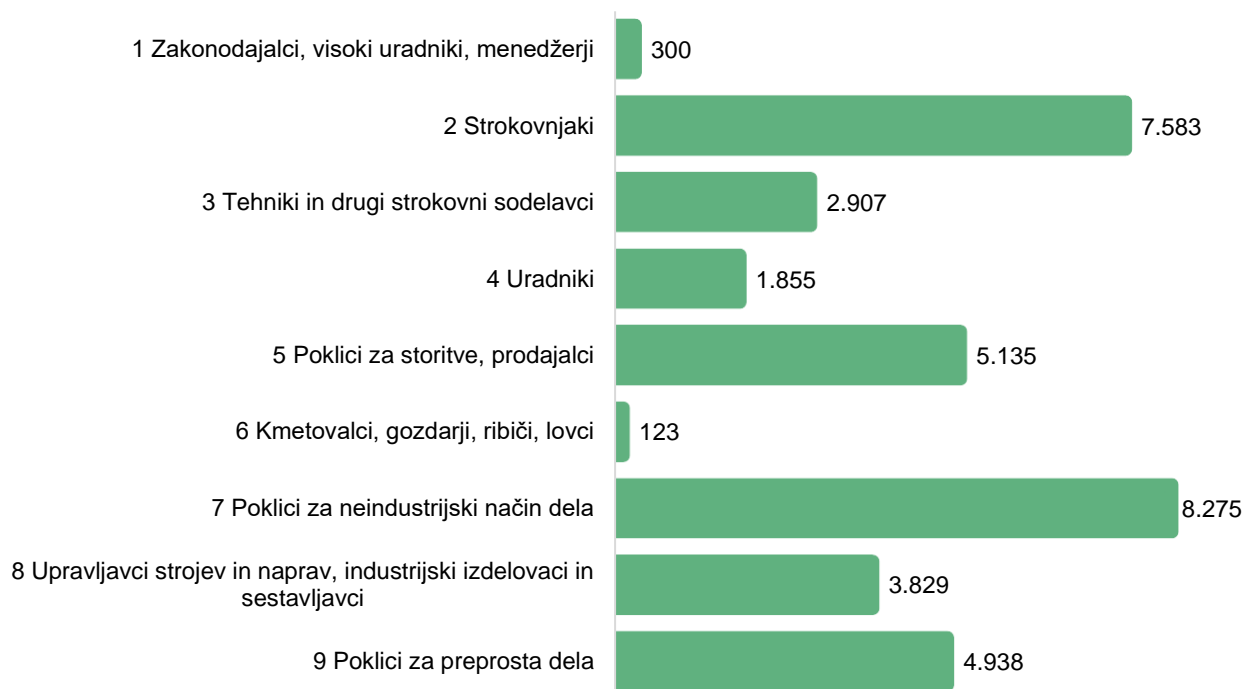

Vir: ZRSZ, Napovednik zaposlovanja 2024/I

Če pogledamo razporeditev napovedanih zaposlitev glede na glavno skupino poklicev, bodo še vedno **najbolj iskani poklici za neindustrijski način dela, sledijo strokovnjaki, na tretjem mestu pa so poklici za storitve, prodajalci**. Med **poklici za neindustrijski način dela** bodo najpogosteje iskani tisti iz poklicne podskupine kovinarji, strojni mehaniki in iz podskupine gradbinci; med **strokovnjaki** bosta najbolj iskani podskupini strokovnjakov za vzgojo in izobraževanje ter strokovnjakov matematično naravoslovnih in tehnično tehnoloških ved, med **poklici za storitve, prodajalci** pa so to poklici za osebne storitve ter poklici za zdravstveno in socialno oskrbo, varstvo otrok in pomoč pri pouku.

Razporeditev napovedanih zaposlitev glede na glavno skupino poklicev

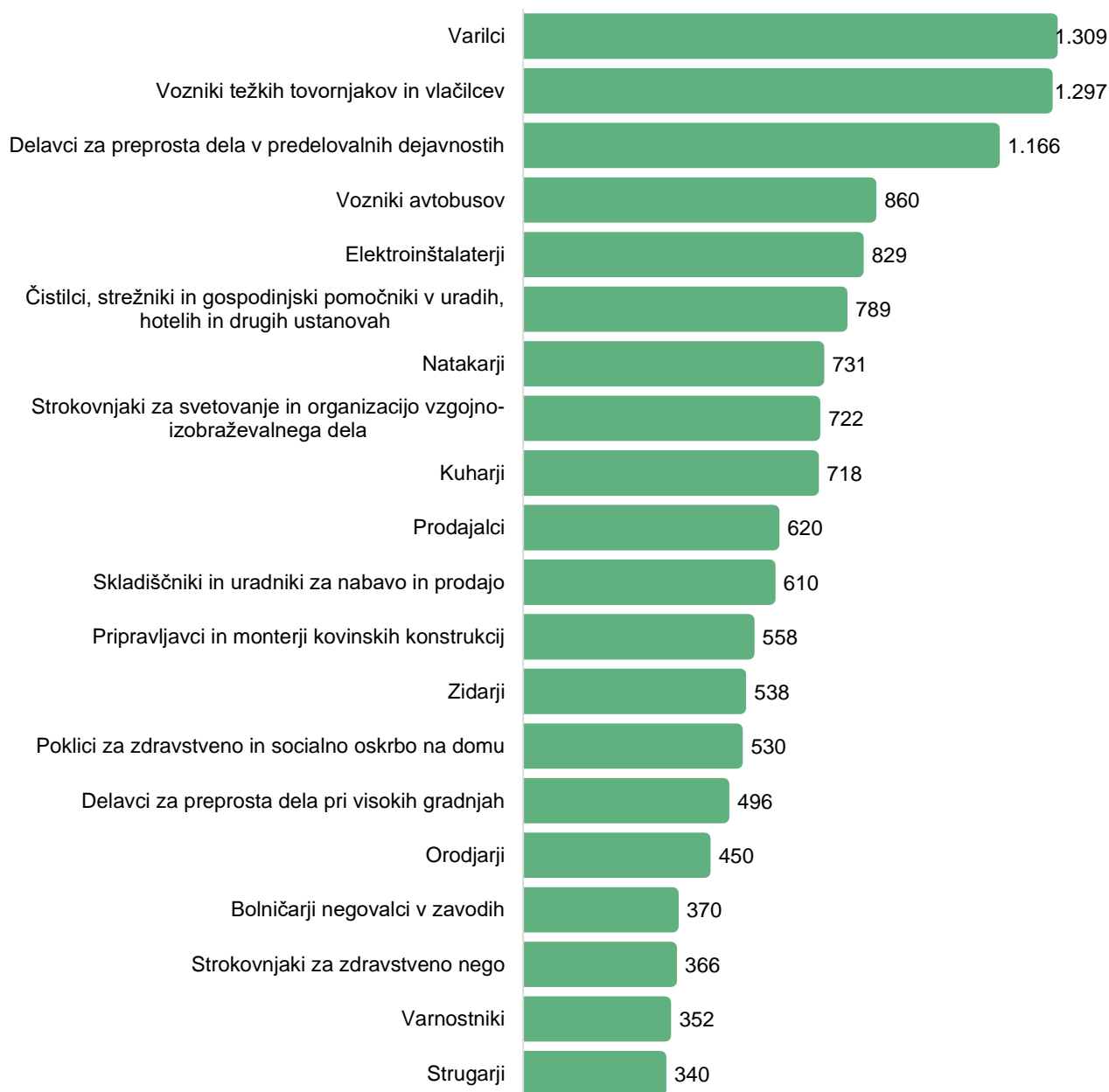
Vir: ZRSZ, *Napovednik zaposlovanja 2024/I*

Poklici, za katere delodajalci ne najdejo ustreznih delavcev

Anketni podatki kažejo, da strukturna neskladja na trgu dela ostajajo tudi v prihodnje. V povprečju se je v preteklega pol leta dobra **polovica delodajalcev** (50,3 %) **srečala s pomanjkanjem ustreznih kadrov**. Dobra **četrtnina** delodajalcev je navedla, da niso imeli težav pri iskanju ustreznih kandidatov za prosta delovna mesta (26,9 %), 22,8 % delodajalcev pa se s težavo ni srečalo, saj niso iskali kadra. **Velika podjetja so se s pomanjkanjem ustreznih kandidatov soočala najpogosteje**, to je v 80,4 % primerov, sledijo srednje velika podjetja s 66,3 % in mala podjetja s 44,5 %. Najvišji deleži delodajalcev, ki se soočajo s težavami pri iskanju delavcev, so značilni za zdravstvo in socialno varstvo (74,1 %), gostinstvo (70,2 %), izobraževanje (65,0 %) ter za druge raznovrstne poslovne dejavnosti (63,8 %).

Med poklici, za katere so imeli delodajalci največ težav pri iskanju ustreznih kadrov, so na prvih mestih varilci, vozniki težkih tovornjakov in vlačilcev, delavci za preprosta dela v predelovalnih dejavnostih, vozniki avtobusov, elektroinštalaterji, čistilci, strežniki in gospodinjski pomočniki v uradih, hotelih in drugih ustanovah, natararji, strokovnjaki za svetovanje in organizacijo vzgojno-izobraževalnega dela, kuharji ter prodajalci.

Poklici, pri katerih so imeli delodajalci najpogosteje težave pri iskanju ustreznih kadrov, prvih 20 po pogostosti

Vir: ZRSZ, Napovednik zaposlovanja 2024/I

Razlogi za pomanjkanje kadra po poklicih

Delodajalci so navedli ključne razloge za težave pri iskanju kadra za prosta delovna mesta po posameznih poklicih. Več kot dve tretjini jih meni, da iskanega kadra ni (71,2 %), 16,7 % delodajalcev je ocenilo, da je ključni problem iskanja kadra v primanjkljajih kandidatov (neustrezna znanja, veščine in kompetence), 12,1 % pa jih ocenjuje, da kandidate od prijav na razpisana delovna mesta odvrčajo slabi delovni pogoji (večizmensko delo in delo ob praznikih, vikendih, nizke plače, težko fizično delo ipd.). Problematiko izrazitega pomanjkanja kadra (kadra v tem poklicu na trgu dela ni oz. ga izrazito primanjkuje) najpogosteje izpostavljajo majhni delodajalci (75,6 %), slabi delovni pogoji so kot ključni razlog težav z iskanjem kadra najpogosteje prepoznani s strani velikih delodajalcev (16,0 %), prav tako pa veliki delodajalci najpogosteje izpostavljajo tudi primanjkljaje kandidatov v obliki znanj, kompetenc, izkušenj (18,9 %).

Vpliv pomanjkanja ustreznih kandidatov na postopke zaposlovanja

Več kot polovica delodajalcev (52,2 %), ki je imela težave z zaposlovanjem določenih kadrov, navaja, da **je morala podaljšati postopke zaposlovanja**, **38,8 % delodajalcev ni na razpisana delovna mesta nikogar zaposlilo**, slaba tretjina **je iskala delavce v tujini** (28,3 %), **petina** (20,5 %) pa **je z namenom blaženja težav pri iskanju novih kadrov spremenila, razširila oz. omilila pogoje glede izobrazbe, izkušenj in drugih znanj**. Višjo plačo ali/in druge bonitete je ponudilo 10,6 % delodajalcev, 4,9 % delodajalcev pa se je odločilo za najemanje delavcev pri agencijah za zaposlovanje.

Podaljševanje postopkov zaposlovanja¹ je najbolj razširjen učinek pomanjkanja ustreznega kadra, ki je še posebej izrazit med delodajalci drugih dejavnosti, sledijo jim zdravstvo in socialno varstvo ter dejavnosti izobraževanja. Posledica neustreznosti kandidatov v obliki odločitve delodajalcev, da ne bodo zaposlili nikogar, je najpogostejša v dejavnosti finančnih in zavarovalniških dejavnosti, sledijo jim dejavnosti javne uprave in obrambe ter obvezne socialne varnosti ter kulturne, razvedrilne, rekreacijske dejavnosti. Najpogosteje delavce v tujini iščejo delodajalci iz prometa in skladiščenja, gradbeništva ter gostinstva. Spremembo pogojev glede izobrazbe, izkušenj ter drugih znanj najpogosteje omenjajo delodajalci iz dejavnosti poslovanja z nepremičninami ter delodajalci iz dejavnosti izobraževanja. Višjo plačo oziroma druge bonitete so delodajalci najpogosteje ponudili v poslovanju z nepremičninami ter v gostinstvu, najemanja delavcev pri agencijah za zaposlovanje pa se lotevajo predvsem delodajalci iz gostinstva ter iz informacijskih in komunikacijskih dejavnosti.

---

¹ Vpliv pomanjkanja ustreznih kandidatov na postopke zaposlovanja je analiziran po dejavnostih delodajalcev, če se je v dejavnosti vsaj 50 delodajalcev opredelilo, kakšen je bil vpliv pomanjkanja ustreznih kandidatov na ta vidik.

Vpliv pomanjkanja delavcev na poslovanje podjetij ali organizacij

Pomanjkanje ustreznih kadrov je najpogosteje privedlo do nadurnega dela, ki so ga delodajalci s težavami pri zaposlovanju uporabili v 43,0 % primerov. **Dobra četrtina delodajalcev (26,8 %)**, ki je imela težave z iskanjem kandidatov za prosta delovna mesta, **je problematiko iskanja ustreznega kadra reševala s prenašanjem dela na zunanje izvajalce** (outsourcing), dobra **petina (21,1 %) jih je za ta delovna mesta (pre)usposobila že zaposlene**, **18,0 % delodajalcev** pa je zaradi težav s kadrovanjem **moralo zavrniti naročila**. **13,2 % delodajalcev je moralo zmanjšati obseg proizvodnje ali storitev**, **10,9 % jih je časovno odložilo načrtovano širitev**, **0,3 % delodajalcev pa je proizvodnjo preselilo v tujino**. Za 13,6 % anketiranih delodajalcev pomanjkanje ustreznega kadra ni imelo vpliva na poslovanje.

Nadurno delo² najpogosteje uporabijo v dejavnosti javne uprave in obrambe ter obvezne socialne varnosti in v dejavnosti zdravstva in socialnega varstva. Strategijo notranjega (pre)usposabljanja najpogosteje uporabijo v predelovalnih dejavnostih ter v informacijskih in komunikacijskih dejavnostih, medtem ko je prenašanje dela na zunanje izvajalce (outsourcing) najpogostejše v gradbeništvu in informacijskih in komunikacijskih dejavnostih. Zavračanje naročil je kot posledica pomanjkanja ustreznega kadra najpogostejše v prometu in skladiščenju ter v gradbeništvu. Zmanjšanje obsega proizvodnje ali storitev je najbolj pogosto za delodajalce iz prometa in skladiščenja ter gostinstva. Za časovno odložitev širitve poslovanja se je zaradi težav z iskanjem kadra poslužilo največ delodajalcev iz finančnih in zavarovalniških dejavnosti ter iz informacijskih in komunikacijskih dejavnosti.

Polovica delodajalcev (50,9 %) pričakuje, da bodo imeli **v prihodnje težave pri iskanju delavcev**. Tovrstna skrb je še posebej navzoča pri velikih delodajalcih (78,8 %). Težave pri iskanju delavcev v prihodnjih letih napoveduje tudi 64,0 % srednje velikih delodajalcev in 46,0 % majhnih delodajalcev. 49,1 % delodajalcev v prihodnje ne pričakuje težav pri iskanju kadra.

Najvišji delež delodajalcev, ki v prihodnje pričakujejo težave je značilen za dejavnosti zdravstva in socialnega varstva ter gostinstva. V omenjenih dejavnostih več kot 60 % delodajalcev predvideva, da bodo v prihodnosti imeli težave z iskanjem kadra. Največ delodajalcev, vključenih v anketo, pa v prihodnje pričakuje težave pri zaposlovanju kadra v naslednjih poklicih: kuharji, vozniki težkih tovornjakov in vlačilcev, varilci, natararji, čistilci, strežniki in gospodinjski pomočniki v uradih, hotelih in drugih ustanovah, orodjarji, zidarji, prodajalci, strugarji ter predmetni učitelji v osnovni šoli.

---

² Vpliv pomanjkanja ustreznih kandidatov na poslovanje delodajalcev je opisan po dejavnostih delodajalcev, če se je v dejavnosti vsaj 50 delodajalcev opredelilo, kakšen je bil vpliv pomanjkanja ustreznih kandidatov na ta vidik.

Viri

Statistični urad RS (2024a): Delovno aktivno prebivalstvo, Slovenija, marec 2024.

Dostopno na: <https://www.stat.si/StatWeb/News/Index/12867> (zadnji dostop 17. 5. 2024).

Statistični urad RS (2024b): Prosta in zasedena delovna mesta, Slovenija, 1. četrletje 2024.

Dostopno na: <https://www.stat.si/StatWeb/News/Index/12866> (zadnji dostop 17. 5. 2024).

Urad RS za makroekonomske analize in razvoj (2023): Jesenska napoved gospodarskih gibanj.

Dostopno na:

https://www.umar.gov.si/fileadmin/user_upload/napovedi/pomlad/pomladanska_2024/PNGG_2024_stat_stroskovna_01.pdf (zadnji dostop 17. 5. 2024).

Zavod Republike Slovenije za zaposlovanje (2024a): Anketa Napovednik zaposlovanja 2024/I.

Zavod Republike Slovenije za zaposlovanje (2024b): Trg dela v številkah.

Dostopno na: <https://www.ess.gov.si/partnerji/trg-dela/trg-dela-v-stevilkah/> (zadnji dostop 17. 5. 2024).